ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 19.



KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *6-го Марта* — **1845** — *Wilno.* WTOREK, *6-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28 Февраля.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ Нашимъ подданнымъ.

Въ 26-й день сего Февраля Любезная Наша Невѣстка, Цесаревна и Великая Княгиня Марія Александровна, Супруга Любезнаго Нашего Сына Наслѣдника Цесаревича, разрѣшилась отъ бремени рожденіемъ Намъ внука, а Ихъ Императорскимъ Высочествамъ сына, нареченнаго Александромъ.

Таковое Императорскаго Нашего Дома приращеніе пріемля новымъ ознаменованіемъ благодати Божіей, въ утѣшеніе Намъ ниспосланной, Мы вполнѣ удостовѣрены, что всѣ вѣрноподданные Наши вознесутъ съ Нами ко Всевышнему теплыя молитвы о благополучномъ возрастѣ и преуспѣяніи новорожденнаго.

Повелѣваемъ писать и именовать во всѣхъ дѣлахъ, гдѣ приличествуетъ, сего Любезнаго Намъ внука, Новорожденнаго Великаго Князя—Его Императорскимъ Высочествомъ.

Данъ въ Санктпетербургѣ въ 26 й день Февраля, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ сорокъ пятое, Царствованія же Нашего въ двадцатое.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
27-го Февраля 1845 года.

—

Дополненіе къ Высочайшему приказу, отданному Февраля 26-го дня 1845 года.

Его Императорское Высочество Великій Князь Александръ Александровичъ назначается Шефомъ Астраханскаго Карабинернаго полка, которому и именоваться Карабинернымъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Александра Александровича полкомъ, и состоять Его Высочеству въ полкахъ Лейб-Гвардіи: Гусарскомъ, Преображенскомъ и Павловскомъ.

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 28-go Lutego.

NAJWYŻSZY MANIFEST.

Z BOŻÉJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Obwieszczamy wszystkim wiernym NASZYM poddanym.

Dnia 26-go teraźniejszego Lutego, Ukochana Synowa NASZA, CESARZEWNA i WIELKA XIĘŻNA MARYA ALEXANDRÓWNA, Żona Ukochanego NASZEGO Syna NASTĘPCY CESARZEWICZA, powiła NAM Wnuka, a ICH CESARSKIM WYSOKOŚCIOM Syna, nazwanego ALEXANDREM.

To CESARSKIEGO Domu NASZEGO pomnożenie przyjmując za nowy dowód Boskiego błogosławieństwa, zesłanego NAM ku pocieszeniu, Jesteśmy całkiem przekonani, że wszyscy wierni NASI poddani przeszlą wraz z NAMI gorące modły do Najwyższego o szczęśliwe wzrastanie i dojrzewanie nowo narodzonego.

Rozkazujemy pisać i mianować we wszystkich właściwych aktach tego Ukochanego NAM Wnuka, Nowonarodzonego WIELKIEGO XIĘCIA — JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ.

Dan w St. Petersburgu, dnia 26-go Lutego, roku od Narodzenia Pańskiego tysiąc ośmset czterdziestego piątego, Panowania zaś NASZEGO dwódziestego.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

St. Petersburg,
27-go Lutego 1845 roku.

—

DODATEK DO NAJWYŻSZEGO ROZKAZU DZIENNEGO 26-go LUTEGO 1845 ROKU

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE ALEXANDER ALEXANDROWICZ mianuje się Szefem Astrachańskiego Półku Karabinierów, który ma się nazywać Półkiem Karabinierów JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĄŻĘCIA ALEXANDRA ALEXANDROWICZA; przytém JEGO WYSOKOŚĆ ma się liczyć w Półkach Gwardyi: Huzarskim, Preobrażeńskim i Pawłowskim.

—

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: Военнымъ Генераламъ, Штабъ и Оберъ-Офицерамъ, по случаю благополучнаго разрѣшенія отъ бремени Ея Императорскаго Высочества Государыни Цесаревны Великой Княгини Маріи Александровны, наложенный трауръ снять вовсе.

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: Wojennym Jenerałom, Sztabs- i Ober-Oficerom, z okoliczności szczęśliwego rozwiązania z ciąży Jej Cesarskiej Wysokości Cesarzewiczowej Wielkiej Xiężny Maryi Alexandrówny, przywdzianą żałobę zdjąć zupełnie.

—

Отъ Двора Его Императорскаго Величества чрезъ сіе объявляется первыхъ пяти классовъ особамъ обоего пола:

По случаю благополучнаго разрѣшенія отъ бремени Ея Императорскаго Высочества Государыни Цесаревны Великой Княгини Маріи Александровны, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: наложенный при Высочайшемъ Дворѣ трауръ снять вовсе.

Od Dworu Jego Cesarskiej Mości ogłoszono osobom obojéj płci, należącym do piérwszych pięciu klass:

Z okoliczności szczęśliwego rozwiązania Jej Cesarskiej Wysokości Cesarzewny Wielkiej Xiężny Maryi Alexandrówny, Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: przywdzianą u Najwyższego Dworu żałobę zdjąć zupełnie.

—

Ранніе и необыкновенно-сильные морозы, ознаменовавшіе начало зимы въ Южной Россіи, не остановлены были и могучимъ оплотомъ Кавказа. На самой южной оконечности Имперіи, въ Эриванскомъ уѣздѣ Грузино-Имеретинской губерніи, съ первыхъ чиселъ Ноября начались холода, доходившіе до 5° и болѣе по Р., отчего какъ въ самой Эривани, такъ и въ окружныхъ долинахъ виноградъ, тогда еще не снятый, замерзъ, и повреждены самыя виноградныя лозы. Послѣ того, между 10 и 15 Ноября, при сѣверо-восточномъ вѣтрѣ, начались во всемъ Эриванскомъ уѣздѣ постоянные морозы, сопровождаемые мятелями. Такая противо-положность необычайной суровости зимы на Югѣ съ видимымъ ослабленіемъ ея у насъ на Сѣверѣ, заслуживала бы ближайшаго изслѣдованія метеорологовъ.

— Особенное размноженіе въ послѣдніе годы волковъ въ Новороссійскомъ Краѣ, и вредъ наносимый ими людямъ и животнымъ побудили (нынѣшняго Намѣстника Кавказскаго) Новороссійскаго и Бессарабскаго Генералъ-Губернатора, Графа М. С. Воронцова, назначить еще въ позапрошломъ 1843 году общую въ Новороссійскихъ губерніяхъ на этихъ хищныхъ звѣрей охоту, послѣдствія которой были весьма удовлетворительны. Нынѣ, Графъ Воронцовъ эту временную мѣру призналъ за полезное обратить въ постоянный обычай края, въ слѣдствіе чего распубликовалъ, особымъ циркуляромъ отъ 29 Декабря прошлаго 1844 года, для всеобщаго по краю свѣдѣнія, что отнынѣ для преслѣдованія и истребленія волковъ имѣютъ производиться постоянныя облавы не менѣе двухъ разъ въ годъ, когда же именно, о томъ будетъ даваемо знать ежегодно въ то время, которое признано будетъ для того удобнымъ. Для нынѣшняго года избрана та же самая свободная отъ полевыхъ работъ пора, какъ и въ 1843 году: въ первый разъ, Среда и Четвертокъ на Святой Недѣлѣ, то есть 18-го и 19-го будущаго Апрѣля, а для вторичной охоты восемь дней спустя, Суббота и Воскресенье, то есть 28-го и 29 го того же мѣсяца.

Wczesne i nadzwyczaj ostre mrozy, które odznaczyły początek zimy w Rossyi południowéj, przeszły i za potężną zaporę Kaukazu. Na najpołudniowszym krańcu Cesarstwa, w powiecie Eczmiadzińskim, gubernii Gruzino-Imeretyńskiéj, od piérwszych dni Listopada zaczęły się zimna, dochodzące do 5° i więcéj podług termom. Réaum., z powodu których, tak w samym Erywanie, jako też i w przyległych dolinach, winne grona, jeszcze wówczas niezebrane, pomarzły, a nawet uszkodzone zostały winne latorośle. Potém, między 10-m i 15 m Listopada, przy wietrze północno-wschodnim, zaczęły się w całym powiecie Erywańskim ciągłe mrozy, z zamiecią śniegową. Taka sprzeczność niezwykłéj ostrości zimy na Południu, z widocznêm osłabieniem jéj na Pólnocy, zasługuje na bliższą uwagę meterologów.

— Znaczne rozmnożenie się w ostatnich latach wilków w kraju Noworossyjskim, i wyrządzane przez nich szkody ludziom i zwierzętom, skłoniły (teraźniejszego Namiestnika Kaukazkiego) Jenerał Gubernatora Noworossyjskiego i Bessarabskiego, Hrabiego Worońcowa, do wyprawienia jeszcze w roku zaprzeszłym, 1843, walnego na te drapieżne zwierzęta polowania, w guberniach Noworossyjskich, które pomyślne wydało skutki. Teraz, Hrabia Worońcow, uznał za rzecz pożyteczną, ów tymczasowy środek zamienić w stały zwyczaj krajowy, w skutku czego, obwieścił przez osobny okólnik z dnia 29-go grudnia 1844 roku dla powszechnéj w kraju wiadomości, że odtąd, celem wytępienia wilków, mają się odbywać stałe obławy, najmniéj dwa razy do roku; kiedy zaś mianowicie, o tém zawiadamiać się będzie w czasie, za dogodny ku temu uznanym. Na rok teraźniejszy obrano tęż samę, co i w roku 1843, porę wolną od prac w polu; na piérwsze łowy, Środę i Czwartek po Wielkiejnocy, to jest: 18 i 19 Kwietnia. a na drugie, po upływie tygodnia, Sobotę i Niedzielę, to jest: 28 i 29 Kwietnia.

Варшава, 2 Марта.

Банкъ Польскій доводитъ до общаго свѣдѣнія, что при произведенномъ сегодня тиражѣ Серій Удѣльныхъ Облигацій по займу въ 42 милліона, слѣдующіе Номера Серій, коихъ облигаціи разыграны будутъ 15 (3) Марта сего года, были вынуты: 33, 43, 46, 159, 209, 220, 238, 285, 292, 305, 326, 334, 394, 408, 421, 427, 468, 475, 513, 522, 561, 581, 604, 621, 624, 628, 654, 688, 720, 730, 756, 792, 825, 831, 846, 853, 860, 906, 912, 955, 962, 1,027, 1,037, 1,108, 1,112, 1,132, 1,136, 1,166, 1,194, 1,200, 1,242, 1,268, 1,381, 1,406, 1,416, 1,498, 1,552, 1,567, 1,581, 1,582, 1,602, 1,735, 1,763, 1,790, 1,797, 1,818, 1,853, 1,858, 1,867, 1,874, 1,877; 1,892, 1,902, 1,904, 1,916, 1,996, 2,006, 2,020, 2,031, 2,045, 2,068, 2,099, 2,125, 2,144, 2,148, 2,224, 2,236, 2,245, 2,249, 2,282, 2,287, 2,299, 2,304, 2,306, 2,308, 2,313, 2,329, 2,373, 2,376, 2,414, 2,426, 2,432, 2,445, 2,466, 2,528, 2,667, 2,719, 2,730, 2,766, 2,770, 2,795, 2,796, 2,816, 2,829, 2,831, 2,844, 2,896, 2,932.

Warszawa, 2 marca.

Bank Polski podaje do powszechnéj wiadomości, że przy dopełnionêm w dniu dzisiejszym losowaniu Seryj Obligacyj Udziałowych z pożyczki 42-milionowéj, następujące numera Seryj z których Obligacye do losowania w dniu 15 (3) Marca roku bieżącego należeć mają, wyciągnięte zostały: 33, 43, 46, 159, 209, 220, 238, 285, 292, 305, 326, 334, 394, 408, 421, 427, 468, 475, 513, 522, 561, 581, 604, 621, 624, 628, 654, 688, 720, 730, 756, 792, 825, 831, 846, 853, 860, 906, 912, 955, 962, 1,027, 1,037, 1,108, 1,112, 1,132, 1,136, 1,166, 1,194, 1,200, 1,242, 1,268, 1,381, 1,406, 1,416, 1,498, 1,552, 1,567, 1,581, 1,582, 1,602, 1,735, 1,763, 1,790, 1,797, 1,818, 1,853, 1,858, 1,867, 1,874, 1,877, 1,892, 1,902, 1,904, 1,916, 1,996, 2,006, 2,020, 2,031, 2,045, 2,068, 2,099, 2,125, 2144, 2,148, 2,224, 2,236, 2,245, 2,249, 2,282, 2,287, 2,299, 2,304, 2,306, 2,308, 2,313, 2,329, 2,373, 2,376, 2,414, 2,426, 2,432, 2,445, 2,466, 2,528, 2,667, 2,719, 2,730, 2,766, 2,770, 2,795, 2,796, 2,816, 2,829, 2,831, 2,844, 2,896, 2,932.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 1 Марта.

Въ *Börsen Nachrichten der Ostsee* извѣщаютъ, что королевскихъ постановленіемъ предоставлено дозволеніе провести желѣзную дорогу изъ Штудгарда въ Познань, съ обезпеченіемъ правительствомъ процентовъ, для сообщенія Штедтина, съ Познанью, и Познани съ Силезіею и Австріею. Для приведенія въ исполненіе сего предпріятія, правительство намѣрено доставить всякое содѣйствіе.

— Провинціальный сеймъ прусскій въ Данцигѣ, постановилъ 12-го м. м. исходатайствовать у Короля дозволеніе, чтобы желѣзная дорога изъ Берлина въ Пруссію, преимущественно же въ Данцигъ, проведена была чрезъ Кистринъ, Шнейдемиле (Пилу), Быдгощъ, и Тчевъ (Диршау). За симъ штаты этой провинціи совѣщались касательно проекта правительства, относящагося къ общему устройству элементарныхъ училищъ въ прусской провинціи. Первою статьею сего проекта постановляется, чтобы всѣ дѣти, не имѣющія средствъ обучаться дома, на 7-мъ году своей жизни были отдаваемы въ училища.

— Изъ Кенигсберга, отъ 24-го м. м. сообщаютъ, что ночью, съ 22 на 23-е число сгорѣла тамъ королевская богадѣльня, въ коей помѣщались сумасшедшіе. Погасить пожаръ было невозможно, такъ какъ вода, при 14-ти градусахъ мороза, вездѣ покрыта была льдомъ.— Земляныя работы, при сооруженіи крѣпости въ городѣ Лекѣ, производились безпрерывно, не смотря на снѣгъ и морозъ, 800 рабочими, по 17-е Февраля, и только въ послѣдующихъ дняхъ были прекращены. 19-го Февраля термометръ показывалъ въ Кенигсбергѣ 27 градусовъ мороза.

— Въ 1843 году, въ прусскомъ королевствѣ было лѣкарей и фельдшеровъ 5,241 и аптекъ 1,419. А такъ какъ въ то же время народонаселеніе этого государства состояло изъ 15,292,271 челов., то почти одинъ лѣкарь приходится на 3,000 чел. народ., и одна аптека слишкомъ на 20,000 жителей.

Австрія.

Вѣна, 28 Февраля.

Обнародованный на дняхъ законъ относительно уменьшенія срока военной службы, не имѣетъ обратнаго дѣйствія и не распространяется на тѣхъ нижнихъ военныхъ чиновъ, кои поступили въ службу при дѣйствіи прежняго закона.

— Князь Милошъ Обреновичъ купилъ на дняхъ значительное имѣніе въ Моравіи.

— Въ политической газетѣ, издаваемой докторомъ Гайомъ въ Кроаціи, въ Аграмѣ, на иллирійскомъ языкѣ, подъ названіемъ: *Nowine Horwatsko-Dalmatyńske*, въ 13-мъ No, отъ 12-го Февраля сего года, напечатано слѣдующее извѣстіе:

„Благодареніе Всевышнему и слава Его Величеству Императору и Королю Фердинанду V, который соизволилъ обрадовать нашу націю новымъ знакомъ своего отеческаго попеченія высочайшимъ постановленіемъ, чтобы при королевской академіи наукъ въ Аграмѣ открыта была особая каѳедра для нашего языка и словесности!"

— Извѣстіе сіе обнародовано со стороны теперешняго главнаго учебнаго управленія, слѣдующимъ правительственнымъ предписаніемъ: „Его Высочество Королевско-Венгерскій намѣстникъ, 21-го Января 1845 года, вслѣдствіе высочайшей воли объявить изволилъ, что при здѣшней королевской академіи наукъ открывается особая каѳедра Хорватско-Славонскаго языка и литературы, съ жалованьемъ въ годъ по 800 зл. рейнскихъ. Для полученія сей каѳедры имѣетъ быть открытъ конкурсъ теперешнимъ главнымъ аграмскимъ управленіемъ, 5-го Мая сего года.

Здѣсь не излишнимъ будетъ присовокупить, что въ литературномъ періодическомъ богемскомъ сочиненіи *Цвѣты* (въ 11-мъ Номерѣ за сей годъ) сообщаютъ, что Г. Штуръ, извѣстный богемскій литераторъ, получилъ изъ Вѣны дозволеніе издавать политическую газету подъ заглавіемъ: *Slaweńskie nowiny*, на словацкомъ языкѣ. Литературное же прибавленіе при сей газетѣ будетъ выходить въ свѣтъ на богемскомъ языкѣ.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 1 marca.

Według *Börsen Nachrichten der Ostsee*, postanowieniem Królewskiém udzielone zostało pozwolenie na założenie kolei żelaznéj z Sztudgardu do Poznania, z zaręczeniem przez rząd procentu, dla związków Szczecina z Poznaniem, a za pomocą kolei żelaznéj z Poznania, z Szląskiem i Austryą. Do wykonania tego przedsięwzięcia udzielone mają być ze strony rządu wszelkie ułatwienia.

— Sejm prowincyonalny prusski w Gdańsku, postanowił d. 12 b. m. upraszać Króla, aby kolej żelazna z Berlina do Pruss, a mianowicie do Gdańska, przeprowadzona była przez Kistrzyn, Schneidemühle (Piłę), Bydgoszcz i Tczew (Dirschau). Następnie naradzały się stany tejże prowincyi nad rządowym projektem do ogólnéj organizacyi szkół elementarnych w prowincyi pruskiéj. Artykuł 1-szy tego projektu stanowi, iż każde dziecko, nie mogące w domu pobierać stosownéj nauki, musi po ukończonym 6 roku życia być posyłaném do szkoły.

— Donoszą z Królewca pod d. 24 lutego, że w nocy z d. 22 na 23, zgorzał tamże szpital Królewski, w którym pomieszczeni byli obłąkani. Ugaszenie pożaru stało się niepodobném, gdyż woda przy 14-stopniowym mrozie wszędzie była zamarzła.— Ziemne roboty przy budowie twierdzy pod miastem Lek, odbywały się ciągle, pomimo śniegu i mrozu, przez 800 robotników, aż do 17 lutego, i dopiéro w następnych dniach wstrzymane zostały. Dnia 19 lutego termometr pokazywał w Królewcu 27 stopni zimna.

— W roku 1843 było w Królewstwie Prusskim 5,241 lekarzy i chirurgów, a 1,419 aptek. A że ludność w tymże roku wynosiła 15,292,271 dusz, wypada zatém blisko jeden lekarz na 3,000 ludności, a jedna apteka na przeszło 20,000 ludzi.

Austrya.

Wiedeń, 28 lutego.

Ogłoszone właśnie prawo względem zmniejszenia lat służby wojskowéj, niema mocy wstecznéj, i nie rozciąga się do tych wojskowych, co już podług poprzedniego prawa do służby zostali powołani.

— Xiąże Miłosz Obrenowicz nabył w tych dniach dla siebie znaczne dobra w Morawii.

— W Gazecie politycznéj, wydawanéj przez Doktora Gaja w Kroacyi, w Zagrebiu (po niem. Agram), w języku Sławian illiryjskich, p. t *Nowine Horwatsko-Dalmatyńske*, w N. 13, z d. 12 lutego b. r., znajduje się następująca wiadomość:

„Chwała Bogu Najwyższemu, i wieczna wdzięczność niech będzie Jego Apostolskiéj Mości Cesarzowi i Królowi Ferdynandowi V, który naród nasz nowym dowodem swojéj ojcowskiéj troskliwości pocieszyć raczył, najwyższym swoim rozkazem postanowiwszy, aby przy Królewskiéj Akademii Nauk w Zagrebiu, urządzoną została osobna katedra naszego języka i literatury!"

Wieść ta ogłoszoną została ze strony teraźniejszego głównego Naukowego Zarządu, w następującym rządowym reskrypcie: „Wysoki Królewsko Węgierski Namiestnik, d. 21 stycznia 1845 roku, w skutek Najwyższéj woli oświadczyć raczył, że przy tutejszéj Królewskiéj Akademii Nauk, urządza się osobna katedra chorwacko-sławońskiego języka i literatury, z roczną pensyą 800 złotych reńskich. Dla otrzymania téj katedry, ma być otworzony konkurs przed teraźniejszym głównym Naukowym Zarządem, na d. 5 maja b. r."

Nie od rzeczy będzie dodać tu jeszcze, że w literackiém Czeskiém piśmie *Kwiaty* (N. 18 z r. b.) donoszą, iż P. Sztur, znany Czeski literat, otrzymał z Wiednia od Najwyższéj władzy pozwolenie, do wydawania Gazety politycznéj, p. t. *Slaweńskie nowiny*, w dyalekcie słowackim. Dodatek zaś literacki przy téj gazecie będzie wychodził w języku czeskim.

— Уже десять дней какъ существуютъ у насъ морозы отъ 8 до 12 градусовъ. Дунай уже замерзъ и пароходная навигація не скоро откроется.

Франція.

Парижъ, 24 Февраля.

Третьяго дня палата депутатовъ занималась только разсмотрѣніемъ докладовъ по поданнымъ прошеніямъ.

— Въ скоромъ времени потребованы будутъ отъ палатъ значительные кредиты, какъ-то: на окончаніе постройки Лувра 44 милліона, и на роботы по укрѣпленію Парижа 100 милліоновъ фр., разсроченныхъ на пять лѣтъ. По распоряженію маршала Сульта, будутъ приготовлены планы и смѣты на окончательное устройство укрѣпленій, сооруженіе новаго форта и на полное вооруженіе сихъ укрѣпленій.

— Г-нъ Ремюза намѣренъ подать проектъ о преобразованіи палаты депутатовъ. При семъ случаѣ будетъ вновь разсматриваемъ вопросъ о несовмѣстности исправленія одними и тѣми же лицами коронныхъ должностей и званія депутатовъ.

— Изъ Мадрита получено здѣсь вчера телеграфическое извѣстіе, отъ 19-го Февраля, что споръ между Даніею, Швеціею и Мароккомъ, улаженъ при содѣйствіи Франціи и Англіи. Мароккскій императоръ отказался отъ платимой ему Даніею и Швеціею дани. Шведскій консулъ 14-го с. м. возвратился въ Танжеръ.

— Маршалъ Бюжо намѣренъ на сихъ дняхъ отправиться обратно въ Альжиръ. Полученныя оттуда донесенія простираются только по 11 Февраля; ибо отправленный изъ Альжира въ Марсель пакетботъ, по причинѣ противныхъ вѣтровъ, находился девять дней въ морѣ. Въ Альжиріи также продолжается сильная стужа, и всѣ горы покрыты глубокимъ снѣгомъ. Изъ Орана сообщаютъ, что въ тамошней провинціи появляются агенты Абд-эль-Кадера, предсказывающіе Арабамъ скорое прибытіе эмира съ многочисленнымъ войскомъ.

— Генералъ Ламорисьеръ, по представленію маршала Бюжо, назначенъ, какъ слышно, исправляющимъ временно должность Альжирскаго генералъ-губернатора.

— По частнымъ письмамъ изъ Тулона, отъ 11-го Ноября, получено тамъ на дняхъ предписаніе объ отправленіи на пароходахъ 5,000 чел. войска въ Африку.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, между прочимъ, слѣдующее о новыхъ таможенныхъ предложеніяхъ Г. Пиля: „Вся сила министерства Пиля зависитъ отъ благоразумія его финансовыхъ мѣръ; и вслѣдствіе этого справедливо или несправедливо считаютъ перваго англійскаго министра единственнымъ мужемъ, который въ состояніи поддержать равновѣсіе казны. Онъ знаетъ свою власть и пользуется оною. Только онъ одинъ успѣлъ заставить Англію подчиниться добровольно налогу во время мира; противъ коего нѣкогда, въ военное время и въ самой крайней необходимости страны, при правленіи Питта, палатою оказываемо было продолжительное и сильное сопротивленіе; одно уже принятіе этой мѣры служитъ самымъ лучшимъ доказательствомъ его силы и довѣрія, коимъ пользуется въ государствѣ" Не менѣе сильное впечатлѣніе производитъ во Франціи проектъ Г. Пиля относительно усиленія морскаго бюджета.

— Руэнскій архіепископъ издалъ пастырское посланіе ко всему духовенству своей архіепархіи, коимъ строго воспрещаетъ духовнымъ лицамъ вмѣшиваться во всякаго рода полемику какъ въ журналахъ, такъ и другихъ повременныхъ изданіяхъ, и вообще ничего не печатать безъ его разрѣшенія.

— Уголовный судъ Сенскаго департамента приговорилъ заочно сочинителя, издателя и типографщика, напечатавшаго брошюру: „Фамилія герцоговъ Орлеанскихъ", къ пятилѣтнему тюремному заключенію и къ уплатѣ 10,000 франковъ пени.

25 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ министръ внутреннихъ дѣлъ, въ присутствіи министровъ иностранныхъ дѣлъ, финансовъ, юстиціи и морскаго, представилъ проектъ о суммахъ на тайные расходы. Кабинетъ совершенно приготовленъ къ преніямъ, могущимъ возникнуть по сему предмету. Какъ внѣшнія, такъ и внутреннія отношенія, представляютъ тѣ же самыя ручательства, и правительство требуетъ

— Od 10 dni mamy mrozy dochodzące 8 do 12 stopni. Dunaj stanął, i żegluga parowa nie prędko będzie mogła się rozpocząć.

Francya.

Paryż, 24 lutego.

Izba Deputowanych, na onegdajszém posiedzeniu, zajmowała się tylko sprawozdaniami o prośbach.

— Wkrótce mają być zażądane od Izb znaczne summy, jako to: 44 miliony dla dokończenia budowy Luwru, oraz 100 milionów, rozłożonych na 5 lat, na dokończenie fortyfikacyj stolicy. Marszałek Soult kazał już wygotować plany i kosztorysy do uzupełnienia fortyfikacyj, do wzniesienia nowéj wielkiéj warowni, oraz do ich całkowitego uzbrojenia.

— P. Remusat zamierza przedstawić wniosek o reformie Izby Deputowanych. Kwestya o niezgodności urzędów administracyjnych z godnością deputowanego, ma być nanowo rozbieraną.

— Doszła tu wczoraj depesza telegraficzna, datowana z Madrytu 19 go lutego, z wiadomością, że spory między Szwecyą, Daniją a Marokkiem zostały załatwione, za wdaniem się Francyi i Anglii. Cesarz Marokkański zrzeka się pobieranego dawniéj haraczu. Konsul Szwedzki 14-go b. m. wrócił do Tangeru.

— Marszałek Bugeaud zamierza témi dniami wrócić do Algieru. Otrzymane stamtąd wiadomości dochodzą tylko do 11-go b. m., gdyż statek pocztowy, wyprawiony z Algieru do Marsylii, znajdował się, dla przeciwnych wiatrów, dziewięć dni w drodze. W Algieryi panują wielkie mrozy; ogromne massy śniegu pokrywają wszystkie góry. Z Oranu piszą, że się przekonano z pewnością, iż ajenci Abd-el Kadera snują się po téj prowincyi, i zapowiadają pokoleniom Arabow, że Emir wkrótce na czele wielkiego wojska znowu się ukaże.

— Jenerał Lamoricière, na żądanie Marszałka Bugeaud, ma być mianowany tymczasowym Jeneralnym Gubernatorem Algieryi.

— Według listów z Tulonu, z dnia 11-go listopada, miano tamże przed kilku dniami otrzymać rozkaz względem wysłania 5,000 ludzi, statkiem parowym, do Afryki.

— *Journal des Débats* mówi między innemi o nowych propozycyach celnych P. Peela: „Cała siła ministerstwa Peela polega na pomyślności jego środków finansowych, i słusznie lub niesłusznie uważają angielskiego pierwszego Ministra za jedynego męża, który jest w stanie utrzymać równowagę skarbu. Zna on swoję władzę i z niéj korzysta. On tylko sam potrafił skłonić lud angielski do poddania się dobrowolnie temu wojennemu podatkowi w czasie pokoju, przeciw któremu niegdyś podczas wojny, i w najkonieczniejszéj potrzebie kraju, za rządów Pitta, tak długi i silny stawiano opór, a samo to przyjęcie wniosku Ministra jest już największym dowodem jego siły i zaufania jakie w kraju posiada "— Wielkie też czyni wrażenie we Francyi propozycya P. Peel względem powiększenia budżetu marynarki.

— Arcybiskup w Rouen wydał list pasterski do całego duchowieństwa swéj archidyecezyi, w którym surowo zabrania duchownym wdawać się we wszelką jakąbądź polemikę w dziennikach i pismach ulotnych, i w ogólności cobądźkolwiek bez jego pozwolenia drukiem ogłaszać.

— Sąd kryminalny departamentu Sekwany, skazał zaocznie autora, wydawcę i drukarza xiążki: „*Rodzina Xiążęca Orleańska*" na 5 lat więzienia i 10,000 fr. kary.

Dnia 25 lutego.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Parów, Minister spraw wewnętrznych, w obec Ministrów: spraw zagranicznych, skarbu, sprawiedliwości i marynarki, przedstawił projekt o funduszach tajnych, przez Izbę Deputowanych przyjęty. Gabinet jest zupełnie gotów do wejścia w rozprawy, któreby pomieniony projekt mógł wywołać. Tak zewnętrzne, jak i wewnętrzne stosunki, dają zawsze też same rękojmie bezpieczeństwa; rząd więc wy-

принятія закона, какъ доказательства довѣрія палаты въ его политикѣ. Палата, по представленіи проекта, опредѣлили с братья завтра для предварительнаго разсмотрѣнія предмета и для назначенія коммисіи. Наконецъ, такъ какъ не было достаточнаго числа членовъ для продолженія совѣщаній, то засѣданіе отсрочено.

— Вчера палата депутатовъ, предъ начатіемъ публичнаго засѣданія, собралась въ отдѣленіяхъ, для разсмотрѣнія различныхъ проектовъ и назначенія коммисіи. Между прочимъ назначена коммисія, для разсмотрѣнія правъ членовъ Почетнаго Легіона, пожалованныхъ прежде 6 Апрѣля 1814 г., которые могутъ получать только по 100 фр. ежегоднаго пенсіона. При семъ возстали жаркіе споры, во время коихъ замѣтно было живое участіе къ прежнимъ кавалерамъ почетнаго легіона.

— Музыкальный праздникъ, единственный въ своемъ родѣ, назначенъ 2-го числа Марта, въ цыркѣ Елисейскихъ полей. До 1,200 воспитанниковъ разныхъ публичныхъ школъ пѣнія, въ коихъ обучаютъ ихъ по методѣ г-на Вильгельма, будутъ пѣть хоромъ, которымъ будетъ дирижировать назначенный парижскимъ городскимъ начальствомъ Г. Гюберъ. Королева, герцогиня Орлеанская съ своими сыновьями и прочія особы королевской фомиліи будутъ присутствовать на этомъ концертѣ.

26 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи, палата депутатовъ утвердила 6 статей положенія государственнаго совѣта, коими опредѣлены: составъ онаго, обязанности членовъ, референдаріевъ и аудиторовъ, а также порядокъ увольненія членовъ.

— Министръ торговли представилъ сегодня палатѣ перовъ проектъ постановленія о пошлинахъ на Антильскихъ островахъ, утвержденный уже палатою депутатовъ; послѣ чего утвердивъ 79 голосами противъ 44, положеніе объ акцизномъ сборѣ въ Ла Рошели, члены палаты перешли въ свои отдѣленія.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, морской министръ представилъ требованіе, о перемѣщеніи изъ бюджета 1844 года въ бюджетъ 1845 суммы 440,000 фр. на уплату за два парохода; послѣ чего палата приступила къ разсмотрѣнію закона о государственномъ совѣтѣ. Пренія сіи были прерваны г-мъ Ремюза, который представилъ предложеніе о несоотвѣтственности многихъ должностей съ обязанностями депутата. Палата, опредѣливъ заняться симъ предложеніемъ черезъ недѣлѣ, снова приступила къ разсмотрѣнію закона о государственномъ совѣтѣ, и приняла статьи 7 и 8.

— Изъ Лайсембурга, (что въ швейцарскомъ цурихскомъ кантонѣ), сообщаютъ, отъ 5-го числа с. м., слѣдующее: Мы были на дняхъ свидѣтелями прыжка, который по справедливости долженъ быть почитаемъ самымъ удивительнымъ и вмѣстѣ самымъ опаснымъ въ области гимнастики. Одинъ изъ студентовъ тубингемскаго университета, Г. Гелертъ, находившійся здѣсь на прошедшей недѣлѣ, побился объ закладъ со своими пріятелями, что онъ однимъ прыжкомъ перескочитъ чрезъ Рейнъ, и что такимъ образомъ изъ Швейцаріи онъ можетъ быть въ В Герцог. Баденскомъ. Минувшая Пятница назначена была для произведенія сего опыта. Около полудня, Г. Гелертъ, съ длиннымъ шестомъ въ рукѣ, отправился, въ сопровожденіи слишкомъ ста чел. молодыхъ людей, къ Рейнштейну *(Pierre du Rhein)*, утесу находящемуся на берегу Рейна, не въ большомъ разстояніи отъ нашего города, гдѣ находится одинъ изъ его водопадовъ. Окинувъ глазами этотъ утесъ, который по причинѣ убыли воды поднимается надъ поверхностію воды, Г. Гелертъ вскочилъ на него, потомъ оперішись на его вершину и свой шестъ, перепрыгнулъ на противоположный берегъ и палъ безъ малѣйшаго поврежденія, при радостныхъ восклицаніяхъ народа, привлеченнаго этимъ любопытнымъ зрѣлищемъ на оба берега рѣки.... Г-ну Гелерту 22 года отъ роду; онъ воспитывался въ гимнастическомъ заведеніи, учрежденномъ при тюбингенскомъ университетѣ извѣстнымъ профессоромъ Іономъ, который первый ввелъ гимнастику въ программу университетскаго воспитанія въ Германіи.

Англія.

Лондонъ 21 Февраля.

На прошедшемъ засѣданіи нижней палаты, лордъ Джонъ Россель объявилъ, что въ слѣдующее

maga przyjęcia prawa, jako dowodu zaufania Izby w jego polityce. Izba, po przedstawieniu projektu, postanowiła zgromadzić się jutro, dla tymczasowego roztrząśnienia przedmiotu, i mianowania stosownéj kommissyi. W końcu, ponieważ nie było dostatecznéj liczby członków dla prowadzenia dalszych narad, posiedzenie zostało odroczone.

— Izba Deputowanych, wczoraj, przed rozpoczęciem posiedzenia publicznego, zgromadziła się w swych biurach dla rozbierania rozmaitych projektów i mianowania stosownych kommissyj. Między innemi wyznaczono kommissyę, mającą zbadać prawa dawnych członków legii honorowéj, mianowanych przed szóstym kwietnia 1814 roku, i którzy tylko mieli otrzymywać po 100 frank. pensyi rocznéj. Przytém wywiązały się żywe rozprawy, w czasie których okazało się żywe spółczucie dla dawnych legionistów.

— Uroczystość muzykalna, nadzwyczajna, i w swoim rodzaju dotąd jedyna, odbędzie się 2 go marca, w cyrku Pól Elizejskich. Tysiąc, do tysiąca dwóchset uczniów szkół publicznych śpiewu, w których zaprowadzono metodę wynalezioną przez P. Wilhelm, wykonają śpiewy chórowe, pod dyrekcyą P. Huberta, delegowanego na ten cel od municypalnoś i Paryzkiéj. Królowa, Xiężna Orleanu z dziećmi, i inne osoby krwi-Królewskiéj, zaszczycą ten examen swoją obecnością.

Dnia 26 lutego.

Na wczorajszém posiedzeniu, Izba Deputowanych przyjęła sześć artykułów prawa o radzie stanu, oznaczających jéj skład, zarząd, obowiązki radzców stanu, referendarzy i audytorów, oraz formy potrzebne do udzielania dymissyi członkom.

— Minister handlu przedstawił dzisiaj Izbie Parów prawo o cle na Antyllach, przyjęte przez Izbę Deputowanych. Następnie, po zatwierdzeniu większością 76 głosów przeciw 44, prawa o akcyzie w La Rochelle, Izba oddaliła się do swych biur.

— Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister marynarki przedstawił żądanie przeniesienia z roku 1844 na rok 1845 summy 440 000 fr., przeznaczonéj na opłacenie dwóch parostatków; poczém rozpoczęto dalszy rozbiór prawa o radzie stanu. Rozprawy te przerwał P. Remusat, przedstawieniem swego wniosku o niezgodności rozmaitych urzędów z godnością deputowanego. Izba, postanowiwszy zająć się tym wnioskiem za tydzień, powróciła do rozbioru prawa o radzie stanu i przyjęła artykuły: 7 i 8.

— Z Laussemburg (Kantonu Zurich w Szwajcaryi) piszą pod d. 5 b. m. „Byliśmy właśnie świadkami skoku, który słusznie uważać należy za najdziwniejszy i razem najniebezpieczniejszy w dziejach gimnastyki. Jeden uczeń uniwersytetu w Tubindze, P. Goehlert, który w przeszłym tygodniu tu się znajdował, założył się z kilku przyjaciołmi, że jednym skokiem przesadzi Ren, a tém samém ze Szwajcarii dostanie się do W. Xięstwa Badeńskiego. Ostatni Piątek przeznaczony był do wykonania tego doświadczenia. W południe, P. Goehlert, opatrzony długim dragiem, udał się w towarzystwie przeszło stu młodzieży ku Rheinstein, *(Pierre du Rhin)*, skale położonéj przy brzegu Renu, niedaleko od naszego miasta, gdzie tworzy jedną z małych jego katarakt. Obejrzawszy i zmierzywszy oczyma tę skałę, która w skutku opadnięcia wody wystaje w części nad jéj powierzchnię, P. Goehlerth skoczył na nią, oparł na jéj wierzchołku swój drążek, i rzucił się ku przeciwnemu brzegowi, gdzie opadł bez żadnego uszkodzenia, pośród radośnych okrzyków mnóstwa osób, które to ciekawe widowisko sprowadziło na obadwa brzegi rzeki. P. Goehlerth ma lat 22; jest uczniem instytutu gimnastycznego założonego przy uniwersytecie w Tubindze przez sławnego Professora John, który piérwszy zaprowadził gimnastykę do edukacyi uniwersyteckiéj w Niemczech.

Anglia.

Londyn, 21 lutego.

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Niższéj, Lord Russel zapowiedział, że na następném zgromadzeniu finanso-

общее присутствіе финансоваго комитета, занимающагося разсмотрѣніемъ измѣненій, предложенныхъ въ пошлинахъ на сахаръ, онъ внесетъ слѣдующую добавочную статью: „Палата того мнѣнія, что предложенный правительствомъ проектъ относительно пошлины на сахаръ, съ соблюденіемъ разницы между сахаромъ, приготовляемымъ свободными работниками, и сахаромъ, приготовляемымъ Неграми, не обѣщаетъ никакой пользы, что онъ увеличиваетъ только то зло, которое происходитъ отъ доставленія колонистамъ выгодъ съ ущербомъ потребителей, и что, наконецъ, проектъ сей, по незначительности своего вліянія на общественные доходы, дѣлаетъ сомнительнымъ и невозможнымъ уничтоженіе, по истеченіи трехъ лѣтъ, подати на доходы.“ За симъ лордъ Ашлей, извѣстный другъ человѣчества и представитель юныхъ и слабыхъ фабричныхъ работниковъ, предложилъ проектъ объ опредѣленіи рабочаго времени для дѣтей на миткалевыхъ фабрикахъ въ Англіи и Ирландіи. Дѣти эти находятся въ такомъ же положеніи, какъ и дѣти на фабрикахъ, коихъ участь старался онъ облегчить при извѣстныхъ уже случаяхъ. Эти дѣти, имѣютъ 4, 5, 6, и 10 лѣтъ отъроду; число ихъ простирается до 25,000. Хотя имъ опредѣлено работать 12-ть часовъ въ сутки, но ихъ заставляютъ заниматься въ продолженіи 16 ти часовъ. Министръ внутреннихъ дѣлъ, сэръ Джемсъ Грагамъ не сопротивлялся сему предложенію, и лордъ Ашлей получилъ дозволеніе представить свой билль.

— Въ *Globe* утверждаютъ, что финансовый проектъ Г. Пиля, принятъ въ Сити съ большимъ удовольствіемъ, хотя партія тори въ палатахъ едва ли будетъ благопріятствовать оному.

— По расчету, основанному на оффиціальныхъ свѣдѣніяхъ, оказывается, что сумма всѣхъ доходовъ, превышающихъ 60 ф. ст., въ 1801 году могла составлять 92,782,234 ф. ст.; нынѣ сумма доходовъ, превышающихъ 150 ф. ст., составляетъ въ годъ въ Великобританіи 195,287,544 ф. ст.; по присоединеніи къ сему суммы съ доходовъ отъ 60 до 150 ф. ст., общая сумма доходовъ Великобританіи составляла, въ 1844 году, около 257,787,375 ф. ст. Разумѣется, что въ сіе число не включены доходы Ирландіи, гдѣ подать съ доходовъ еще не установлена.

22 Февраля.

Совѣщанія парламента. Засѣданія нижней палаты 20-го и 21-го с. м. Засѣданіе 20 го ч. началось представленіемъ въ палату нѣсколькихъ, довольно важныхъ предложеній: Сэръ Чарльсъ Нэпиръ требовалъ учрежденія коммисіи, для изслѣдованія въ какомъ положеніи находится нынѣ англійскій флотъ, а именно пароходы; Г. Кобденъ требовалъ, чтобы палата обратила вниманіе на таможенныя пошлины, и предочтительно съ фермарей; г-нъ Валласъ внесъ предложеніе объ усовершенствованіи устройства ваггоновъ 3 разряда на желѣзныхъ дорогахъ; г-нъ Юмъ наконецъ объявилъ, что чрезъ нѣсколько дней будетъ тробовать сообщенія палатѣ всѣхъ бумагъ и переписки правительства съ Остъ-Индскою компаніею, касательно отозванія лорда Элленборо. Въ числѣ прошеній, представленныхъ въ парламентъ, одно заслуживаетъ особеннаго вниманія; прошеніе сіе подписано 90 врачами и написано противъ подати съ оконъ. Врачи сіи доказываютъ, что подать сія заставляетъ строитъ домы съ меньшимъ числомъ оконъ, чѣмъ нужно, и что это имѣетъ вредное вліяніе на здоровье жителей многолюднаго города. За симъ начались продолжительныя и жаркія пренія о предложеніи г-на Дункомба, члена парламента, котораго письма были распечатаны на почтѣ и прочитаны. По причинѣ поздняго времени, балотировка отложена до слѣдующаго дня, то есть: до 21 Февраля, а въ этотъ день нѣсколько ораторовъ говорили о семъ предметѣ. Сэръ Робертъ Пиль объявилъ, что всякое по сему слѣдствіе признаетъ несправедлинымъ, что и палата утвердила тѣмъ, что отринула предложеніе г-на Дункомба 241 голосами противъ 145. Послѣ такого результата, г-нъ Дункомбъ сказалъ, что на слѣдующей недѣлѣ, призоветъ къ рѣшеткѣ парламента нѣсколькихъ чиновниковъ почтамга, чтобы они объявили—по чьему распоряженію были задержаны и вскрыты его письма. Засѣданіе отсрочено.

— Въ здѣшнихъ газетахъ обнародованъ отчетъ коммисіи, назначенной парламентомъ для изслѣдованія положенія фермарей въ Ирландіи. Коммисія. полага-

wego Komitetu, zajmującego się roztrząśnieniem mających się zaprowadzić zmian w cłach od cukru, zaproponuje następujący dodatek: „Zdaniem Izby jest że zaproponowany przez rząd plan względem ceł od cukru, z zachowaniem różnicy między cukrem produkowanym przez wolne ręce, a cukrem wyrobionym przez niewolników, jest bezpożyteczny i łudzący; że takowy powiększa tylko złe, które wynika z ochrony udzielonéj kolonistom kosztem konsumentów, i że tenże nakoniec, ze względu swego wpływu na dochody publiczne, czyni niepewném i niepodobném zniesienie, po upływie trzech lat, podatku od dochodów.“ Poczém Lord Ashley, znany przyjaciel ludzkości i gorliwy opiekun młodych i słabych fabrycznych robotników, uczynił wniosek względem uregulowania czasu pracy dla dzieci w drukarniach perkalow w Anglii i Irlandyi. Dzieci w nich bowiem znajdują się w tém samém położeniu, jak dzieci w fabrykach, których położenie starał się przy dawniejszych okolicznościach polepszyć. Są to dzieci od 4, 5, 6, 9 i 10 lat; liczba ich wynosi około 25,000. Czas pracy dla tych dzieci oznaczony jest na 12 godzin dziennie, ale najczęściéj rozciągniony bywa do 16 godzin. Minister spraw wewnętrznych, Sir James Graham, nie sprzeciwiał się temu wnioskowi, i Lord Ashley otrzymał pozwolenie do przełożenia swego bilu.

— *Globe* zapewnia, że plan finansowy P. Peel przyjęty został w City z największém zadowoleniem, lubo torysowskie stronnictwo w Izbach z trudnością będzie mu przychylne.

— Z obliczenia, opartego na podaniach urzędowych, okazuje się, że roczne bogactwo Anglii (t. j. summa wszystkich dochodów, przewyższających 60 f. s.) mogło w roku 1801 wynosić 92.782,134 f. s. Obecnie, dochody przewyższające 150 f. s. rocznie, wynoszą w Wielkiéj Brytanii 195 287,544 f. s.; dodając do tego summę przybliżoną dochodow, wynoszących rocznie od 60 do 150 funtów, summa dochodów Wielkiéj Brytanii w r. 1844 czyniła około 257,787,375 f. s. Naturalnie, że do tego obliczenia, dosyć pewnego, nie wchodzi Irlandya, ponieważ w kraju tym podatek od dochodów nie jest zaprowadzony.

Dnia 22 lutego.

Obrady Parlamentu. Posiedzenia Izby Niższéj w d. 20-m i 21-m lutego. Posiedzenie d. 20 go zaczęło się od przedstawienia Izbie kilku dosyć ważnych wniosków: Sir Charles Napier domagał się ustanowienia kommissyi, dla wyśledzenia stanu, w jakim się znajduje obecnie flota angielska, mianowicie parowa; P. Cobden żądał, aby Izba zastanowiła się nad opłatami celnemi, mianowicie obciążającemi dzierżawców; P. Wallace uczynił wniosek, względem lepszego urządzenia wagonów trzeciéj klassy na kolejach żelaznych; P. Hume nakoniec oświadczył, że za dni kilka żądać będzie złożenia Izbie wszystkich papierów i korrespondencyi między rządem a kompanią Wschodnio-Indyjską, względem odwołania Lorda Ellenborough. Między prośbami, przedstawionemi następnie parlamentowi, na szczególniejszą zasługuje uwagę jedna, podpisana przez 90 lekarzy, i wymierzona przeciw podatkowi na okna. Proszący dowodzą, że podatek ten, będący powodem do zmniejszania liczby okien w nowo-stawianych domach, wywiera szkodliwy wpływ na zdrowie mieszkańców wielkiego miasta. Następnie rozpoczęły się długie i żywe rozprawy nad skargą P. Duncombe, członka parlamentu, którego listy zostały na poczcie otworzone i czytane. Dla spóźnionéj pory, głosowanie w téj rzeczy odłożono do następnego posiedzenia, to jest: 21 lutego, na którém jeszcze kilku mowców mówiło o tymże samym przedmiocie. Sir Robert Peel oświadczył, że wszelkie w téj mierze śledztwo uważa za niesłuszne; co też Izba przyznała, odrzucając skargę P. Duncomb większością 241, przeciw 143 głosów. Po takim wypadku, P. Duncombe oświadczył, że w następnym tygodniu, zapozwie przed kratki Izby kilku urzędników pocztowych, aby zeznali, za czyim rozkazem zatrzymali i otworzyli jego listy. Posiedzenie odroczono.

— Gazety tutejsze ogłaszają teraz sprawozdanie kommissyi, wyznaczonéj przez parlament, dla zbadania położenia dzierżawców w Irlandyi. Kommissya jest zdania,

етъ, что законодательная власть во многихъ отношеніяхъ могла бы исправить существующія отношенія, но что главное преобразованіе можетъ только послѣдовать отъ разсудительности владѣльцевъ и отъ большаго прилежанія къ работѣ фермарей и ихъ работниковъ.

24 Февраля.

Королева и принцъ Альбертъ возвратились изъ Брайтона въ столицу. Въ придворной газетѣ объявляютъ, что съ наступающаго Марта мѣсяца, Ея Величество будетъ принимать являющихся ко двору всякое утро; потомъ дворъ отправится въ Виндзоръ, на праздникъ Пасхи.

— Вдовствующая герцогиня Стефанія Баденская, прибыла въ Лондонъ, для посѣщенія герцога Гамильтона, коего сынъ, маркизъ Дугласъ, женился на меньшей ея дочери Маріи.

— Департаментъ желѣзныхъ дорогъ, при министерствѣ торговли, обнародовалъ замѣчанія свои о разныхъ проектированныхъ дорогахъ. Изъ числа четырехъ желѣзныхъ дорогъ, предположенныхъ въ Ирландіи, мнѣніе подано въ пользу одной только дороги изъ Дублина въ Гальвей.

— Наличный капиталъ англійскаго банка постоянно увеличивается. По послѣднему отчету о оборотахъ банка въ теченіе минувшей недѣли, поступило въ оный 159,484 фунт. стер.; за симъ, число наличной суммы простирается до 15,308,067 фунт. стерл. Количество банковыхъ ассигнацій, находящихся въ обращеніи, составляетъ 28,537,255 ф. ст.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Египта, вице-Король поручилъ наконецъ инженеру Галовею приступить къ постройкѣ давно предположенной желѣзной дороги изъ Каира въ Суэзъ. По окончаніи сего предпріятія, все пространство пути, составляющее 89 англійскихъ миль, можно будетъ удобно и безопасно проѣзжать въ три часа. Есть надежда, что устройство этого сообщенія потребуетъ не болѣе трехъ лѣтъ времени.

Германія.

Веймаръ, 17 Февраля.

День тезоименитства Ея Императорскаго Высочества Великой Герцогини Саксенъ-Веймарской, празднованъ былъ вчера съ вѣрноподданническими чувствованіями, постоянно питаемыми къ Августѣйшей Виновницѣ торжества. Жители тѣмъ радостнѣе встрѣтили этотъ праздникъ, что Ея Императорское Высочество, впервые послѣ болѣзни, вышла въ сей день изъ своего кабинета. Всѣ члены Великогерцогской фамиліи, также находящіеся здѣсь принцы, Карлъ Прусскій и Генрихъ Нидерландскій, и многія знатныя лица, приносили Ея Высочеству свои поздравленія. Въ числѣ сихъ особъ находились: герцогъ Вильгельмъ Меклембургъ-Шверинскій, герцогъ и герцогиня Саксенъ-Кобургъ-Готскіе, герцогъ Шварцбургъ Рудольштадтскій, герцогъ Георгъ Саксенъ-Альтенбургскій съ супругою, Прусскіе генералы Эрфуртскаго гарнизона и иностранные дипломаты.

Гамбургъ, 28 Февраля.

Одинъ изъ здѣшнихъ владѣтелей кораблей, г-нъ Словманъ, приглашаетъ желающихъ совершить путешествіе вокругъ свѣта. Онъ снаряжаетъ на сей конецъ большой фрегатъ, и отказываясь отъ всякихъ коммерческихъ видовъ, старается, чтобы путешественники могли совершить путь безопасно, удобно и пріятно, единственно для пользы наукъ. Г-нъ Сломанъ предполагаетъ имѣть около двадцати охотниковъ; расходъ на путешествіе и содержаніе въ пути онъ опредѣляетъ до 5,000 банковыхъ гульденовъ въ годъ. По сему одни только богатые люди могутъ воспользоваться этимъ предложеніемъ.

Швеція.

Христіанія, 11 Февраля.

Вчера, Его Величество Король лично открылъ засѣданія Стортинга рѣчью, въ коей между прочимъ изъяснилъ, что покойный родитель его, по случаю кончины своей, не могъ совершить соединенія обоихъ королевствъ Скандинавскаго полуострова, и что таковое соединеніе приведено будетъ въ свое время

że wprawdzie władza prawodawcza pod wielu względami mogłaby istniejące stosunki sprostować, lecz, że obok tego, główna reforma może jedynie być oczekiwaną od większéj wyrozumiałości właścicieli ziemskich, i od większéj pracowitości dzierżawców i ich robotników.

Dnia 24 lutego.

Królowa i Xiążę Albert powrócili z Brighton do stolicy. Gazeta Dworska donosi, że w przyszłym miesiącu, od 19-go, Monarchini będzie co-rana przyjmowała na pokojach; późniéj zaś dwór uda się do Windsoru, gdzie przepędzi święta Wielkanocne.

— Owdowiała Wielka Xiężna Stefania Badeńska, przybyła tutaj, dla odwiedzenia Xięcia Hamilton, którego syn, Margrabia Douglas, zaślubił jéj córkę, Xiężniczkę Maryą.

— Departament kolei żelaznych w ministerstwie handlu, ogłosił swe zdanie o rozmaitych planach kolei. Z pomiędzy cztérech kolei zaprojektowanych dla Irlandyi, oświadczono się tylko za jedną, mającą iść z Dublinu do Galway.

— Bank angielski ciągle powiększa swą gotówkę. Podług ostatniego rapportu tygodniowego, wpłynęło do kassy 159,484 funt. szt., tak, że teraz ogół gotowych pieniędzy wynosi 15,308,067 funt. szt. Ilość banknotów, w obiegu będących, wyrównywa summie 28 537,255 funt. szt.

— Podług ostatnich wiadomości z Egiptu, Wice-Król polecił nakoniec inżynierowi Galloway, wykonać oddawna zaprojektowaną kolej z Kairu do Suez. Po ukończeniu téj kolei, całą tę drogę, wynoszącą 80 mil angielskich, będzie można wygodnie i bezpiecznie odbyć w przeciągu trzech godzin. Spodziewają się, że to pożyteczne przedsięwzięcie, najdaléj za lat trzy ukończone zostanie.

Niemcy.

Wejmar, 17 lutego.

Uroczystość imienin Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiéj Xiężny Wejmarskiéj, obchodzono wczoraj w tutejszéj stolicy z uczuciami miłości i przywiązania, jakie zawsze są okazywane dostojnéj władczyni. Radość mieszkańców podwyższyło jeszcze to, że Jej Cesarska Wysokość opuściła po-raz piérwszy w tym dniu pokoje, gdzie ją dosyć długo słabość zatrzymywała. Oprócz rodziny Wielko Xiążęcéj, znajdujący się tu Xiążęta: Karol Pruski i Henryk Niderlandzki, oraz wiele znakomitych osób, składało swe życzenia Jej Cesarskiej Wysokości. Między innymi uważano tam: Xięcia Wilhelma Meklenburg-Schwerin, Xięcia i Xiężnę Sax Koburg Gotha, Xięcia Schwarzburg Rudolstadt, Xięcia Jerzego Saxe-Altenburg z małżonką, Jenerałów Prusskich z załogi Erfurtskiéj, i Dyplomatów zagranicznych.

Hamburg, 18 lutego.

Jeden ze znakomitszych właścicieli okrętów w naszém mieście, P. Sloman, ogłosił wezwanie do osób życzących odbyć podróż na około świata. Wyporządzoną będzie na ten cel duża fregata, i usuwając na stronę wszelkie widoki handlowych, korzyści, przez całą podróż miany tylko będzie wzgląd na bezpieczeństwo, wygodę, naukę i przyjemność podróżnych. Przedsiębierca liczy na mniéj więcéj 20-tu podróżnych, i koszta podróży razem z utrzymaniem, oblicza na 5,000 złotych bankowych rocznie. Bogate zatém tylko osoby będą mogły korzystać z podanéj sposobności.

Szwecya.

Chrystyania, 11 lutego.

Król, w dniu wczorajszym, osobiście zagaił posiedzenia Storthingu mową, w któréj, między innemi, zapowiedział: że ojciec jego i poprzednik, z powodu śmierci nie był w stanie dokonać zupełnéj Unii obu Królestw pół-wyspu Skandynawskiego, lecz że Unija ta, w swoim czasie dopełnioną będzie ostatecznie przez Sejmy obu krajów

въ исполненіе сеймами обоихъ государствъ. Потомъ, по повелѣнію Короля, прочитанъ былъ отчетъ о состояніи Норвегіи, въ коемъ показаны успѣхи въ теченіи прошлыхъ трехъ лѣтъ, по части управленія и финансовъ.

Португалія.

Лиссабонъ, 18 *Февраля*.

Въ прошедшую ночь, Ея Величество Королева, благополучно разрѣшилась отъ бремени принцессою. По случаю сего радостнаго событія, назначены для народа трехдневныя празднества.

— Третьяго дня скончался здѣсь Хозе де-Сальва Карвало, Перъ королевства и бывшій министръ финансовъ.

Испанія.

Мадритъ, 14 *Февраля*.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи, сенатъ принялъ 74 голосами, противъ 2, проектъ объ опредѣленія содержанія духовенству.

— Генералъ-капитанъ Аррагоніи, генералъ Бретонъ, донесъ военному министру отъ 17-го Февраля, что причины, побудившія его объявить ввѣренную ему страну въ осадномъ положеніи, совершенно теперь устранены, и потому осадное положеніе отмѣняется во всѣхъ трехъ подвѣдомственныхъ ему провинціяхъ.

18 *Февраля*.

Проектъ закона о возвращеніи непроданныхъ донынѣ духовныхъ имѣній, предложенъ былъ вчера сенату; онъ состоитъ только изъ одной, слѣдующей статьи: ,,Имѣніе свѣтскаго духовенства, которое донынѣ не продано, и продажа коего, королевскимъ постановленіемъ 16-го Іюля 1844 года, была пріостановлена, имѣетъ быть возвращено сему же духовенству.“

— Удаленный изъ конгресса депутатъ Куинтанелла, укравшій серебро на балѣ у генерала Нарваэза, имѣетъ ежегоднаго дохода слишкомъ 30,000 реаловъ (1,800 рублей серебромъ).

20 *Февраля*.

Сенатъ утвердилъ сегодня уголовный законъ, противъ торгующихъ невольниками, съ измѣненіями, одобренными палатою депутатовъ.

— Нынѣшній министръ финансовъ потребовалъ назначенія 99,115,629 реаловъ на погашеніе государственнаго долга. Изъ этой суммы, за вычетомъ необходимыхъ расходовъ, достанется для владѣльцевъ испанскихъ облигацій 94,302,554 реала.

Грецiя.

Аѳины, 10 *Февраля*.

По повелѣнію Короля, учреждена здѣсь сберегательная касса, подъ надзоромъ національнаго банка. Касса сія будетъ открыта по Воскресеньямъ; частные вклады могутъ простираться отъ 3 до 100 драхмъ. Самая большая сумма, на имя одного и того же лица, не должна превышать 2,000 драхмъ; за вклады платится 6°/o. Открытіе сей кассы назначено въ концѣ сего мѣсяца.

— Богатый купецъ А. К. Іоаннидесъ, уроженецъ константинопольскій, жительствующій въ Лондонѣ, прислалъ здѣшнему университету 50,000 драхмъ, для учрежденія стипендій въ пользу бѣдныхъ учениковъ, а сверхъ того 10,000 драхмъ, съ тѣмъ, чтобы проценты съ сего капитала обращаемы были на покупку книгъ для университета. Это весьма хорошій примѣръ для богатыхъ Грековъ, живущихъ внѣ своего отечества.

Następnie kazał oraz odczytać sprawozdanie o stanie Norwegii, wykazujące, jakie postępy kraj ten uczynił w ciągu trzech lat ostatnich, pod względem administracyjnym i finansowym.

Portugalia.

Lizbona, 18 *lutego*.

Zeszłéj nocy nastąpiło szczęśliwe rozwiązanie Królowéj, która wydała na świat córkę. Z powodu tego wydarzenia, rząd nakazał trzydniową uroczystość dla ludu.

— Jose de Silva Carvalho, Par królewstwa i były Minister skarbu, umarł tu onegdaj.

Hiszpania.

Madryt, 14 *lutego*.

Na dzisiejszém posiedzeniu, Senat przyjął większością 74 głosów przeciw 2, projekt o uposażeniu duchowieństwa.

— Jenerał Breton, Kapitan jeneralny Aragonii, donosi Ministrowi wojny, 17 lutego, że powody, które skłoniły go były do ogłoszenia stanu oblężenia, zupełnie zostały usunięte, i że zatém trzy prowincye, zostające pod jego zarządem, znowu są postawione na stopniu zwyczajnym.

Dnia 18 *lutego*.

Projekt do prawa o zwróceniu nieprzedanych dotąd dóbr duchowieństwu, przełożony został wczoraj Senatowi, i składa się z jednego tylko następującego artykułu: ,,Dobra duchowieństwa świeckiego, które dotąd nie są przedane, i których przedaż postanowieniem Królewskiém z d. 16 lipca 1844 roku wstrzymaną została, mają być powrócone temuż duchowieństwu.“

— Usunięty z Kongressu Deputowany Quintanilla, który dopuścił się kradzieży srébra na balu u Jenerała Narvaez, ma rocznego dochodu przeszło 30,000 realów (1,800 rub. sr.).

Dnia 20 *lutego*.

Senat przyjął dziś prawo karne przeciw handlującym niewolnikami, z odmianami, przez Kongres Deputowanych zatwierdzonemi.

— Teraźniejszy Minister skarbu zażądał 99,115,629 realów, na umorzenie długu krajowego. Z summy téj, po odtrąceniu stosownych kosztów, przypadnie dla wierzycieli hiszpańskich 94,302,554 realów.

Grecya.

Ateny, 10 *lutego*.

Stosownie do postanowienia Królewskiego, urządzono w stolicy kassę oszczędności, i zarząd jéj poruczono bankowi narodowemu. Kassa ta będzie otwartą w każdą Niedzielę, a składki mogą wynosić od 3 do 100 drachm. Największą summę, jaką jedna osoba w kassie posiadać może, oznaczono na 2,000 drachm; procent zaś jest 6°/o. Instytucya ta będzie otworzoną w końcu tego miesiąca.

— P. A. K. Joannides, bogaty kupiec z Konstantynopola, w Londynie osiadły, nadesłał tutejszemu uniwersytetowi 50,000 drachm, na założenie stypendyów dla biednych uczniów oraz 10,000, od których procent ma być użyty na zakupienie ksiąg dla uniwersytetu. Jest to piękny przykład dla bogatych Greków, za granicą osiadłych.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга— Печ. позвол, 6-го Марта 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.